

การวิเคราะห์หลักสูตรการฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
สายการประถมศึกษา พุทธศักราช 2524

นายสงวนศักดิ์ เกษกง

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2529

ISBN 974 - 566 -9901 - 6

011622

i 1757268X

AN ANALYSIS OF THE TEACHER EDUCATION CURRICULUM B.E. 2524 :
THE PROGRAM OF HIGHER CERTIFICATE IN ELEMENTARY EDUCATION

Mr. Sanguansak Detchkong

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Educational Administration
Graduate School
Chulalongkorn University

1986

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์หลักสูตรการฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง
สายการประถมศึกษา พุทธศักราช 2524

โดย

นายสงวนศักดิ์ เกษคง

ภาควิชา

บริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษา

อาจารย์สวัสดิ์ จงกล

อาจารย์ คร.นิพนธ์ ไทยพานิช

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาคามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สรชัย พิศาลบุตร)

รักษาการในตำแหน่งรองคณบดีฝ่ายวิชาการ

ปฏิบัติราชการแทนรักษาการในตำแหน่งคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญมี เฌรยอค)

.....กรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ดร.สังัด อุทรานันท์)

.....กรรมการ

(อาจารย์สวัสดิ์ จงกล)

.....กรรมการ

(อาจารย์ คร.นิพนธ์ ไทยพานิช)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การวิเคราะห์หลักสูตรการฝึกหัดครูประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง สายการประถมศึกษา พุทธศักราช 2524
ชื่อนิสิต	นายสงวนศักดิ์ เตชคง
อาจารย์ที่ปรึกษา	อาจารย์สวัสดิ์ จงกล อาจารย์ ดร.นิพนธ์ ไทยพานิช
ภาควิชา	บริหารการศึกษา
ปีการศึกษา	2528

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความสอดคล้องระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรการฝึกหัดครู
ป.ศศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524
2. เพื่อหาสมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตรการฝึกหัดครู
ป.ศศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตร จำนวน 124 คน ได้แก่
หัวหน้าคณะวิชาครุศาสตร์ จำนวน 31 คน หัวหน้าคณะวิชาวิทยาศาสตร์ จำนวน 31 คน หัวหน้าคณะ
วิชามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จำนวน 31 คน และหัวหน้าภาควิชาหลักสูตรและการสอน จำนวน
31 คน และผู้ใช้หลักสูตร ซึ่งเป็นอาจารย์ผู้สอนหน่วยประสบบการต่าง ๆ จำนวน 1,085 คน
รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 1,209 คน

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลโดยการให้กลุ่มตัวอย่างตอบแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ซึ่งมีทั้งคำถาม
แบบสำรวจรายการ แบบมาตราส่วนประมาณค่า และคำถามปลายเปิด แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้
ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

สรุปผลการวิจัย

องค์ประกอบต่าง ๆ ที่กำหนดในหลักสูตรการฝึกหัดครู ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 มีความสอดคล้องภายใน โดยผู้บริหารที่เกี่ยวข้องกับผู้ใช้หลักสูตรมีความเห็นว่าหลักการของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก วัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก งานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตรมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยงานสอน งานกิจการนักเรียน และงานพัฒนาคน มีความเหมาะสมมาก ส่วนงานแนะแนว งานธุรการ และงานพัฒนาสังคม มีความเหมาะสมในระดับปานกลาง งานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตรสอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรในระดับมาก โดยงานสอน งานกิจการนักเรียน งานแนะแนว และงานพัฒนาคน สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรในระดับมากตามลำดับ ส่วนงานธุรการ และงานพัฒนาสังคม สอดคล้องกับหลักการของหลักสูตรในระดับปานกลางตามลำดับ ส่วนผู้ใช้หลักสูตรมีความคิดเห็นว่าเนื้อหาสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเป็นส่วนใหญ่ ยกเว้นวัตถุประสงค์ของหลักสูตรที่กล่าวว่า "เพื่อให้เป็นผู้ที่มีความสามารถในการทำงานธุรการ เกี่ยวกับการเรียนการสอน" ซึ่งไม่มีหน่วยประสบการณ์ใดสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรในส่วนนี้

ส่วนผลการวิเคราะห์หาสมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษาจากหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา พ.ศ. 2524 นั้น ผู้ใช้หลักสูตรคาดหวังว่าผู้สำเร็จการศึกษาจะได้รับสมรรถภาพโดยส่วนรวมในด้านความรู้ ความคุณลักษณะ และงานเทคนิควิธี ในระดับมาก โดยมีคะแนนเฉลี่ย 3.78, 3.73 และ 3.61 ตามลำดับ

Thesis Title An Analysis of the Teacher Education Curriculum
B.E.2524 : The Program of Higher Certificate
in Elementary Education.

Name Mr.Sanguansak Detchkong

Thesis Advisor Mr.Swat Chongkol, M.Ed.
Mr.Nibondh Thaipanich, Ph.D.

Department Educational Administration

Academic Year 1985

ABSTRACT

Purpose

The purposes of this study were first, to study the relation of the various of the 1981 curriculum of the higher certificate of teacher education in elementary education; and second, to investigate the expected competence of graduates from the program of higher certificate in elementary education.

Procedure

The samples in this study were totally 1,209 persons. There were two kinds of the sample, the first one were 124 administrators who concerned curriculum implementation, which consisted of 31 heads of the Faculty of Education, 31 heads of the Faculty of Science, 31 heads of the Faculty of Humanities

and Social Sciences and 31 heads of the Department of Curriculum and Instruction, the second one were 1,085 instructors of various courses.

The questionnaire was constructed and consisted of a check list, a rating scale and open-ended questions. Then frequency, percent, mean and standard deviation were used to analyse the data.

Findings

The various components of the 1981 Curriculum of Higher Certificate of Teacher Education in Elementary Education were interrelated. According to the administrators who concerned the curriculum implementation, the principles and the objectives of the curriculum were highly suitable; the various tasks in the curriculum were highly suitable. That is, the tasks of instruction, student administration and self-development were highly suitable. But the tasks of guidance, administrative routines and social development were moderately suitable. The various tasks in the curriculum highly related to its principles. That is, the tasks of instruction, student administration, guidance and self-development highly related to the principles of the curriculum in succession; but the tasks of administrative routines and social development moderately related to the principles of the curriculum in succession.

4

According to the curriculum implementator, who were instructors, most contents of the curriculum related to the objectives, and the only objective that lacked of contents to support was "to enable learners to work on management of learning and teaching."

On the analysis of the expected competence of higher certificate graduates in elementary education, the curriculum implementators expected that the graduates would have acquired high competence in knowledge, attitude and skill in succession.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลงได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์สวัสดิ์ จงกล และอาจารย์ คร.นิพนธ์ ไทยพานิช ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ได้ให้คำแนะนำ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะ และ ตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความเอาใจใส่ตั้ง รongศาสตราจารย์ คร.สังัด อุทรานันท์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ คร.บุษมี เณรยอค ซึ่งเป็นคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้ให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

นอกจากนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณท่านผู้ทรงคุณวุฒิ ที่ให้ความช่วยเหลือตรวจแก้เครื่องมือที่ใช้ ในการวิเคราะห์หลักสูตร ผู้บริหารและอาจารย์จากวิทยาลัยครูต่าง ๆ ที่ได้ให้ความร่วมมือในการ วิเคราะห์หลักสูตร ตลอดจนทุก ๆ ท่านที่ให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

สงวนศักดิ์ เคชกง

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ก
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ก
กิตติกรรมประกาศ	จ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	5
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย	6
การดำเนินการวิจัย	6
ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย	8
2. เอกสารและรายงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
การจัดการฝึกหัดครูแบบสมรรถฐาน	9
การวิเคราะห์หลักสูตร	19
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	31
3. วิธีดำเนินการวิจัย	53
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	53
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	53
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	56
การเก็บรวบรวมข้อมูล	58
การวิเคราะห์ข้อมูล	59
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	62

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

บทที่

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 64

 ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 1 65

 ตอนที่ 2 ความเหมาะสมของหลักการของหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง
 สายการประถมศึกษา 66

 ตอนที่ 3 ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง
 สายการประถมศึกษา 67

 ตอนที่ 4 ความเหมาะสมของงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตร
 ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา 69

 ตอนที่ 5 ความสอดคล้องระหว่างงานต่าง ๆ ในโครงสร้างของหลักสูตร
 กับหลักการของหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง สายการประถมศึกษา ... 70

 ตอนที่ 6 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามชุดที่ 2 79

 ตอนที่ 7 ความสอดคล้องระหว่างหน่วยประสพการณ์ต่าง ๆ
 กับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง 98

 ตอนที่ 8 สมรรถภาพที่คาดหวังจากผู้สำเร็จการศึกษาหลักสูตร ป.กศ. ชั้นสูง
 สายการประถมศึกษา 242

5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ 317

 วัตถุประสงค์ของการวิจัย 317

 วิธีดำเนินการวิจัย 317

 สรุปผลการวิจัย 319

 อภิปรายผลการวิจัย 332

 ข้อเสนอแนะ 345

บรรณานุกรม 346

ภาคผนวก 350

ประวัติผู้เขียน 391